

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

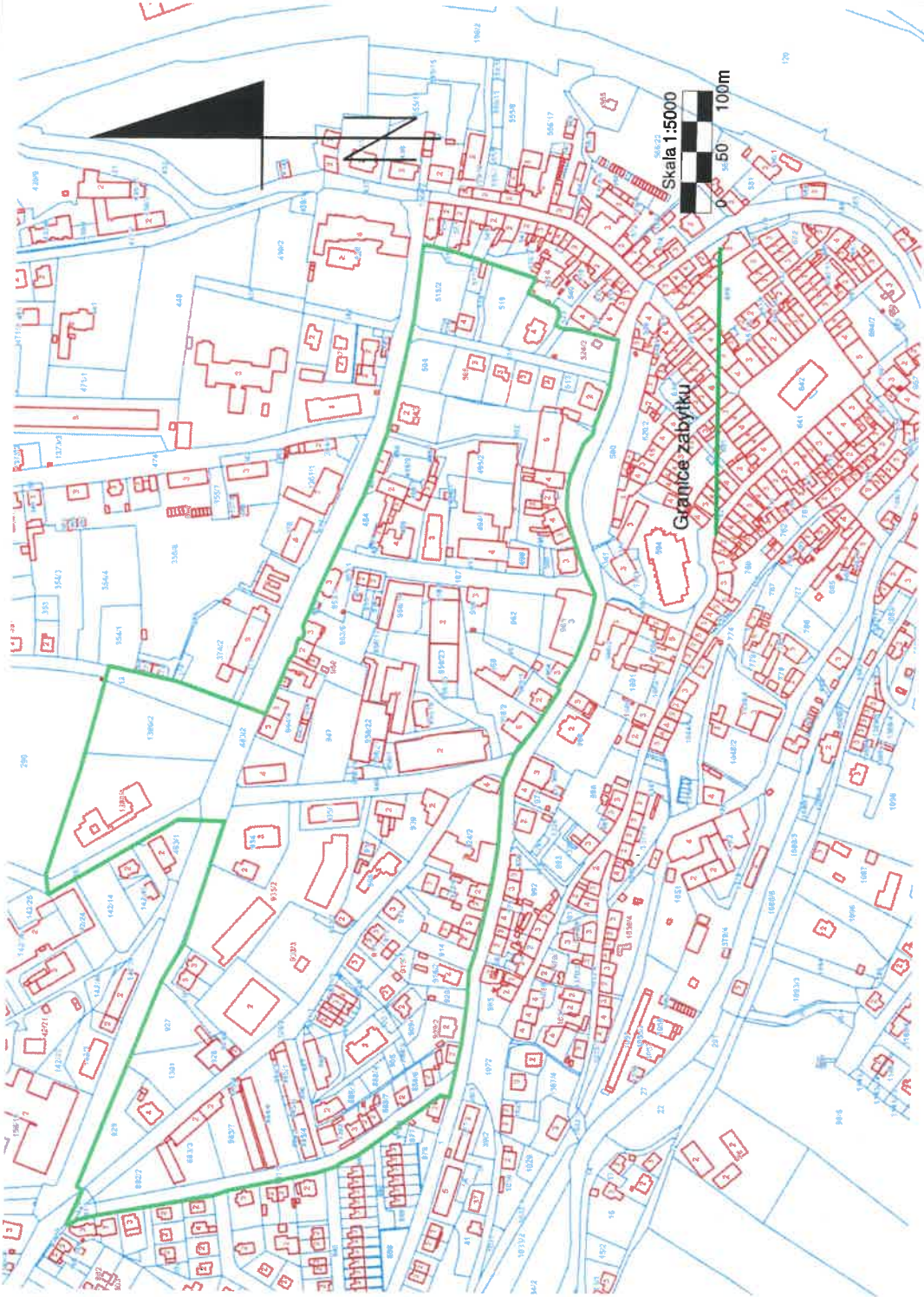
1. Nazwa

2. Czas powstania

HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY OSIEDLA WILLOWO-
OGRODOWEGO PRZY UL. H. SIENKIEWICZA I A. MICKIEWICZA W
BYSTRZYCY KŁODZKIEJ

koniec XIX w., początek XX w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

BYSTRZYCA KŁODZKA

4. Adres (ulica, nr posesji)

**UL. SIENKIEWICZA, UL.
MICKIEWICZA**

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **BYSTRZYCA KŁODZKA**

6. Współrzędne geograficzne

50° 18' 4.139" N 16° 38' 49.418" E

7. Użytkowanie obecne

**MIESZKALNE
USŁUGOWE**

8. Stan zachowania

2

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Havelswerde, Habelschwerde, Bystrice, Habelschwerdt

HISTORIA: Układ osiedla powstał w związku z rozbudową Bystrzycy Kłodzkiej pod koniec XIX w. oraz na początku XX w. Powstało tu wiele budynków użyteczności publicznej, np. straż pożarna przy ul. Strażackiej 1, bank przy ul. Mickiewicza 4 jak również okazałe wille mieszkalne budowane w stylu najczęściej eklektyzmu oraz secesji. Z najcenniejszych i najciekawszych obiektów należy wymienić budynki przy ul. Sienkiewicza: kamienica nr 1, willa nr 5, kamienica nr 13, kamienica nr 15; oraz przy ul. Mickiewicza: willa nr 5, willa dyrekcji fabryki nr 10, dom mieszkalny nr 12. Wokół budynków ulokowany był park willowy z rozplanowanymi nasadzeniami oraz elementami małej architektury. Pierwotne nasadzenia zachowane szczątkowo (np. w formie zielonego placu pomiędzy ulicami Mickiewicza i Orężną). Założenie powstało jako nieskoordynowana odgórnie rozbudowa miasta, jednak z uwagi na fakt, że zabudowa powstawała w tym samym okresie, pierwotnie była spójna stylistycznie. Układ zabudowany dość luźno (w porównaniu do starszej zwartej zabudowy ścisłego centrum Bystrzycy Kłodzkiej), w latach powojennych widoczna rozbudowa i powstawanie nowych obiektów przede wszystkim usługowych (sklepy, pawilony handlowe, hurtownie) i przemysłowe (fabryka mebli) nienawiających stylistycznie do budynków historycznych. W czasach obecnych jest co prawda zachowany pierwotny układ dróg oraz reprezentacyjne budynki historyczne, jednak z uwagi na chaotyczną i niespójną rozbudowę lat powojennych układ jest ciężko identyfikowalny w terenie.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie. Źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

9 sierpnia 2023 r.

Adamina Modrzejewska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	BYSTRZYCA KŁODZKA	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	BYSTRZYCA KŁODZKA	HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY OSIEDLA WILLOWO-OGRODOWEGO PRZY UL. H. SIENKIEWICZA I A. MICKIEWICZA	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- zatrącenie historycznie ukształtowanego założenia układu urbanistycznego
- zatrącenie historycznie ukształtowanych ścieżek i traktów
- modernizacja obiektów zabytkowych niezgodne ze standardami konserwatorskimi

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie obecnego układu ulic i pierwotnych podziałów posesji
- zakaz wprowadzania elementów niehistorycznych
- prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- zachowanie i odtworzenie historycznie ukształtowanej zieleni
- nowoprojektowane budynki powinny nawiązywać swoją bryłką kubaturą i estetyką do willowego stylu zabudowy
- prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Bartnik K., *Bystrzyca Kłodzka*, Wrocław 1992.
Ruchniewicz M., Rosik S., Wiszewski P., *Bystrzyca Kłodzka. Zarys rozwoju miasta na przestrzeni wieków*, Łódź 2018.

Kartografia

Messfischblatt Habelschwerdt 5765, ok. 1936 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

9 sierpnia 2023 r.

Adamina
Modrzejewska

